

Názory veřejnosti na působení žen v politice

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2004, v04-06</i>
Otázky:	<i>po.19, po.20, po.21, po.22</i>
Termín terénního šetření:	<i>18. – 28. června 2004</i>
Počet respondentů:	<i>889</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 18 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>2. srpna 2004</i>
Autor výzkumu:	<i>Petra Rakušanová, M.A.</i>
Zpracovala:	<i>Naděžda Horáková</i>

V červnovém šetření Centra pro výzkum veřejného mínění AV ČR jsme se mimo jiné věnovali tématu žen v politice. Nejprve nás zajímalo, zda oslovení považují zapojení žen do veřejných funkcí za užitečné.¹

Tabulka 1: Je zapojení žen do veřejných funkcí užitečné? (v %)

	Muži	Ženy	Muži+Ženy
Rozhodně užitečné	27	45	36
Spíše užitečné	50	46	48
Spíše neužitečné	14	6	10
Rozhodně neužitečné	2	0	1
Neví	7	3	5
Celkem	100	100	100

Podle naprosté většiny českých občanů (84 %) je zapojení žen do veřejných funkcí pro společnost užitečné, přičemž více než třetina dotázaných jej považuje za rozhodně užitečné. Naopak za neužitečné jej označila pouze desetina respondentů. Zapojení žen do politiky pokládají za užitečné častěji samotné ženy (za užitečné jej označilo 91 % oslovených žen) a dále mladí lidé ve věku od 18 do 29 let.

Dále nás zajímalo, zda je podle názorů obyvatel ČR zastoupení žen ve veřejném životě dostatečné či nedostatečné².

¹ Otázka: „Domníváte se, že je pro společnost užitečné či neužitečné, aby se ženy zapojovaly do veřejných funkcí? (viz tabulku 1)“

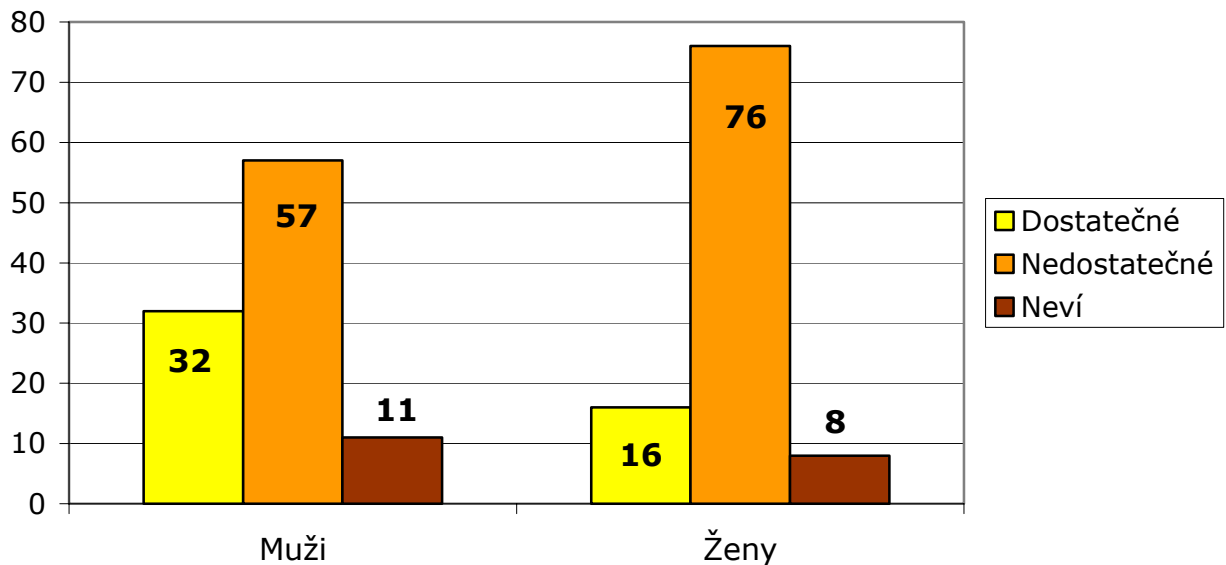
² Otázka: „Ženy jsou dnes, podle Vašeho názoru, ve veřejném životě zastoupeny dostatečně nebo nedostatečně?“

Tabulka 2: Jsou ženy ve veřejném životě zastoupeny dostatečně? (v %)

Dostatečné	24
Nedostatečné	67
Neví	9

Necelá čtvrtina respondentů označila zastoupení žen ve veřejném životě za dostatečné. Podle více než dvou třetin oslovených je nedostatečné.

Graf 1: Jsou ženy ve veřejném životě zastoupeny dostatečně? (v %)

Zastoupení žen ve veřejných funkcích pokládá za dostatečné třetina mužů, ale pouze 16 % dotázaných žen. Naopak jako nedostatečné ho ohodnotila necelé tři pětiny mužů, ale více než tři čtvrtiny žen.

Podrobnější obrázek o názorech české veřejnosti na působení žen v politice nabízí následující tabulka. Respondenti vyjadřovali míru souhlasu či nesouhlasu s 10 předloženými výroky.

Tabulka 3: Názory veřejnosti na působení žen v politice (v %)

	Rozhodně souhlasí	Spíše souhlasí	Spíše nesouhlasí	Rozhodně nesouhlasí
Rodinné povinnosti ženám ztěžují vstup do politiky.	28	52	12	5
Tradice ztěžují ženám vstup do politiky.	21	53	18	5
Společenské podmínky ztěžují ženám vstup do politiky.	20	49	20	5
Muži v politice ženy mezi sebe nepustí.	16	43	26	6
Politika je tvrdá a někdy i špinavá a pro ženy je málo vhodná.	13	37	37	10
Ženy mají o politiku malý zájem.	11	50	23	7
Ženy v politice ztrácejí ženskost.	11	22	35	26
Politika je složitá a ženy se ji musí nejprve naučit.	10	31	37	19
Ženy jsou v politice málo průbojné.	7	31	40	14
Ženy v politice přejímají mužské vzory a normy chování.	6	27	37	15

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Většina české veřejnosti se domnívá, že ženám ztěžují vstup do politiky rodinné povinnosti (80 %), tradice (74 %) i společenské podmínky (69 %). Více než polovina dotázaných souhlasila rovněž s tvrzením, že muži v politice ženy mezi sebe nepustí. Zároveň však podle tří pětin oslovených nemají ženy o politiku zájem. Naopak většina dotázaných nesouhlasí s tím, že ženy v politice přejímají mužské vzory, jsou mále průbojné a ztrácejí svou ženskost. Většina oslovených rovněž nevěří, že politika je složitá a ženy se ji musí nejprve naučit. Zcela rozpolcená je česká veřejnost ve svých názorech na tvrzení, že politika je tvrdá a někdy i špinavá a pro ženy je málo vhodná.

V červnovém šetření CVVM jsme rovněž zjišťovali postoje veřejnosti k některým opatřením, která mohou ovlivnit počet žen v politice.³

Tabulka 4: Mohou daná opatření ovlivnit počet žen v politice? (v %)

	Spíše sníží počet žen	Neovlivní	Spíše zvýší počet žen
Zavedení kvót pro obě pohlaví do volených funkcí.	3	34	41
Proměna mechanismů sestavování volebních kandidátek uvnitř politických stran.	3	34	32
Vytvoření vhodných společenských podmínek.	4	23	56

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Nadpoloviční většina dotázaných se domnívá, že ke zvýšení počtu žen v politice by mohlo vést vytvoření vhodných společenských podmínek. Podle dvou pětín dotázaných by mělo podobný efekt také zavedení kvót pro obě pohlaví do volených funkcí. Proměna mechanismů sestavování volebních kandidátek uvnitř politických stran podle třetiny dotázaných počet žen v politice nijak neovlivní, podle další třetiny ale povede k většímu zastoupení žen v politice. Téměř třetina dotázaných však v této otázce nemá jasno.

³ Otázka: „Myslíte si, že následující opatření mohou ovlivnit počet žen v politice? (viz tabulku 4)“